

S cenami musia poľnohospodári pracovať po celý rok

Hoci väčšina poľnohospodárov považuje za najväčší problém svojho odvetvia v súčasnosti nízke nákupné ceny obilnín a olejní, podľa predsedu Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory v Leviciach Milana Halmeša sa s nimi musí pracovať počas celého roka.

„Úroda sa v súčasnosti musí realizovať minimálne v troch častiach, resp. fázach, pretože inak sa nedajú eliminovať riziká veľkých cenových výkyvov“, povedal. „Uvedomujem si, že pre mnohých je asi ťažké predávať v marci alebo aj skôr pšenicu povedzme po 170 eur za tonu, keď predtým bola jej cena vyššia. Lenže najmä pre väčších pestovateľov je dnes príliš veľkým rizikom nemať zakontrahovanú aspoň časť svojej produkcie a vstupovať s celým objemom na trh až v poslednej chvíli. Môžu totiž doplatiť na taký prudký cenový pokles, akého sme svedkami v aktuálnej sezóne. Diverzifikácia rizík je veľmi dôležitá, pretože vďaka nej sa dá predísť väčšiemu výpadku príjmov poľnohospodárskeho podniku“.

Ako ďalej informoval M. Halmeš, tento rok je špecifický tým, že sa v ňom z pohľadu roľníkov naraz stretáva viac negatívnych činiteľov. Okrem nadprodukcie obilnín i olejní k nim patrí tiež ruské embargo na dovoz niektorých potravín z EÚ, ktoré síce z hľadiska priamej straty trhu nepostihne všetky členské krajiny rovnako, ale v konečnom dôsledku ústi do veľkého tlaku na plošné znižovanie cien, a to bez ohľadu na výšku bezprostredného exportu do Ruska.

„Preto nie je správne, ak sa v médiách objavujú informácie, že Slovensko bude opatreniami ruskej strany postihnuté len nepatrne“, uviedol M. Halmeš. „Všetci by k posudzovaniu vplyvov embarga mali pristupovať komplexne, teda aj s druhotnými dopadmi, ktoré budú v našom prípade určite mnohonásobne vyššie ako tie prvotné. Obchod už teraz vyvíja na svojich dodávateľov zvýšený tlak na zlacnenie dodávok, čo nezostane bez odozvy v nákupných cenách poľnohospodárskych výrobkov. Rolnícke príjmy v dôsledku toho poklesnú a ovplyvní to celý podnikateľský sektor. Viaceré subjekty budú v dôsledku toho nútené zrevidovať aj svoje rozvojové zámery a výrobné aktivity. To všetko sú príliš vážne dôsledky na to, aby ich niekto bagatelizoval tvrdeniami, že na nás nebudú mať ruské opatrenia žiadny významnejší vplyv“.

V neistote sú podľa M. Halmeša aj chovatelia dojníc. Mliekarne už avizujú, že budú nútené znižovať nákupné ceny surového kravského mlieka a tak môže v poslednom štvrtroku prísť k netypickému úkazu. Zatiaľ čo v minulosti zvyčajne nákupné ceny mlieka klesali v letnom období a potom aspoň mierne stúpali, teraz môžu v ostatných mesiacoch roka nadobudnúť opačnú trajektóriu.

„Okrem toho nikto jednoznačne nevie, čo sa stane v mliečnom sektore po zrušení produkčných kvót, ku ktorému dôjde od apríla budúceho roka“, pripomenul M. Halmeš. „O dobrom roku nemôžu hovoriť ani vinohradníci a vinári, pretože augustové dažde negatívne poznamenali úrodu hrozna. V tomto roku sú tak poľnohospodári postavení pred viaceré vážne skúšky a sami musia hľadať čo najlepšie riešenia“.

V každom prípade bude podľa M. Halmeša nevyhnutné, aby sa prvovýroba viac podieľala na tvorbe a využití pridanej hodnoty. Súčasný predaj z dvora rieši väčším poľnohospodárskym subjektom odbyt nanajvýš 5-7 % produkcie, no ak by dosiahol 20- až 30-percentnú hranicu, bol by pre ne ekonomicky oveľa viac prospešný. „Treba však individuálne zvažovať, kde sú jeho optimálne hranice, a to aj s ohľadom na špecifiká každého regiónu alebo mikroregiónu. Z toho je potrebné vychádzať a hľadať si svoje miesto na trhu. Každý posun v tomto smere je však zaujímavý a znamená prínos pre agrárnu ekonomiku, ktorý predstavuje dôležitý prvok jej ďalšieho rozvoja“.